

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

**Ijtimoiy-gumanitar
fanlarning dolzarb
muammolari**

Jild 3, Son 11

2023

SCIENCEPROBLEMS.UZ

**ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ
ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ**

№ 11 (3)-2023

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

ТОШКЕНТ-2023

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

07.00.00-ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Уктам Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Абдор – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

08.00.00-ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ:

Карлибаева Рая Хожабаевна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Худойқулов Садирдин Каримович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Азизов Шерзод Ўктамович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Божхона институти;

Арабов Нурали Уралович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Холов Актам Хатамович – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Шадиева Дилдора Хамидовна – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент в.б, Тошкент молия институти;

Шакаров Қулмат Аширович – иқтисодиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент ахборот технологиялари университети

09.00.00-ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳакимов Назар Ҳакимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яхшиликов Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Ғайбуллаев Отабек Мухаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Ҳошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Носирходжаева Гулнора Абдукаххаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Турдиев Бехруз Собирович – фалсафа фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Бухоро давлат университети.

10.00.00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шухрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Салахутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Раҳман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в.б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдуллаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Саидов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

12.00.00-ЮРИДИК ФАНЛАРИ:

Ахмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуротовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳамрокулов Баҳодир Мамашарифович – юридик фанлар доктори, профессор в.б., Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети;

Зулфиқоров Шерзод Хуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат ҳавфсизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси

Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Ғайбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Утемуратов Махмут Ажимуратович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Юсупов Сардорбек Баходирович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳакимов Комил Бахтиярович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Амиров Зафар Актамович – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгаши ҳузуридаги Судьялар олий мактаби;

Жўраев Шерзод Юлдашевич – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Бабаджанов Атабек Давронбекович – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Раҳматов Элёр Жумабоевич – юридик фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Тошкент давлат юридик университети.

13.00.00-ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Ҳашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Хавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна – педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот технологиялари университети ҳузуридаги

педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази;

Тайланова Шоҳида Зайниевна – педагогика фанлари доктори, доцент.

19.00.00-ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Василя Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Ҳайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбаҳор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психологияси кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарканд вилоят ИИБ Тиббиёт бўлими психологик хизмат бошлиғи.

22.00.00-СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодира Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;

Сеитов Азамат Пўлатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

Содиқова Шоҳида Мархабоевна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси

23.00.00-СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насриддин Атакулович – сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;

Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич – сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхати (Рўйхатга) киритилган.

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари электрон журнали 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган. Муассис: "SCIENCEPROBLEMS TEAM" масъулияти чекланган жамият.

Таҳририят манзили:

Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил: scienceproblems.uz@gmail.com

Телеграм канал: https://t.me/scienceproblems_uz

МУНДАРИЖА

07.00.00 – ТАРИХ ФАНЛАРИ

Kucharov Jamshid Qulnazarovich

ROSSIYANING PAXTA YETISHTIRISH BORASIDAGI SINOV-TAJRIBALARI XUSUSIDA AYRIM
MULOHAZALAR (TURKISTON TO'PLAMI MATERIALLARI ASOSIDA) 11-14

Taʼbaev Amirbek Ashirbaevich

Б.Х.КАРМИШЕВА АСАРЛАРИДА “ИЛК ҚАБИЛАЛАР”ГА ОИД ЭТНОНИМЛАР
МАСАЛАСИ 15-23

Ҳамаев Нодирбек Мўминович

ТУРКИСТОНДА ИСТИҚЛОЛ УЧУН КУРАШНИНГ РИВОЖЛАНИБ БОРИШИ ВА УНИНГ
МАТБУОТДА ЁРИТИЛИШИ (1920-1924) 24-32

Tilavova Shahnoza Salohitdinovna

XIX ASR OXIRI – XX ASR BOSHLARIDA BUXORO AMIRLIGIDA JADIDLARNING
FAOLIYATI 33-36

Қозоқов Тоҳиржон Қодиралиевич

НАМАНГАНДА ҚОЗИЛАР ВА СУДЛАР ТАРИХИ 37-42

Артикбаев Ойбек Салимахамамович

ЎЗБЕК-ҚОЗОҚ ЭТНОМАДАНИЙ АЛОҚАЛАРИНИНГ ОИЛАВИЙ УРФ-ОДАТ ВА
МАРОСИМЛАРДА НАМОЁН БЎЛИШИ (XX АСР ТОШКЕНТ ВОҲАСИ МИСОЛИДА) 43-56

Atavullayeva Shaxlo Musoyevna

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI BIRINCHI KONSTITUTSIYASINING YARATILISH TARIXI ... 57-62

8.00.00 – ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ

Қўчқаров Файзулло Абдужабборович

ХОРИЖИЙ ИНВЕСТИЦИЯЛАР – АГРАР СОҲАНИ ИННОВАЦИОН РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ
МУҲИМ ОМИЛИ 63-70

Shao Junling

ANALYSIS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF UZBEKISTAN'S REGIONAL ECONOMY .. 71-76

Ashirov Nurmurod Qulmatovich

RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN KENG KO'LAMDA FOYDALANISHDA BANK TIZIMINI
IMKONIYATLARINI OSHIRISH YO'LLARI 77-82

Togayev Salim Sobirovich

BANK XIZMATLARIGA BO'LGAN ISHONCHNI OSHIRISH YOHUD MIJOZNI JALB QILISHNING
SAMARALI YO'LLARI 83-89

Саттаров Ғанижон Озодович

МИНТАҚА РАҚОБАТБАРДОШЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШДА ЭКСПОРТ САЛОҲИЯТИДАН
ФОЙДАЛАНИШ ОМИЛЛАРИ 90-96

Yakubova Samira

LEVERAGING PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIPS: STRATEGIES FOR OPTIMAL INVESTMENT FINANCING 97-102

Abdualiyev Hamidulla Toxirjonovich

OLIY TA'LIM MUASSASASINING INNOVATSIYALARNI BOSHQARISH TIZIMIDAGI LOYIHALARNI BOSHQARISH OFISI 103-109

Egamberdiyeva Salima Rayimovna

XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA QISHLOQ XO'JALIGIDA AKTIVLAR HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH 110-118

Xolmamatov Diyor Haqberdievich

SANOAT KORXONALARINING BOZORDAGI MAVQEINI BAHOLASHDA SPACE TAHLIL USULIDAN FOYDALANISH 119-127

Gafurova Dilshoda

INNOVATIVE MANAGEMENT IN HIGHER EDUCATION: ASSESSING STRATEGIES AND IMPACTS 128-132

Xomidov Abdugaffor Axmadjonovich

TA'LIM SOHASIDA LOYIHALARNI BOSHQARISH 133-139

Raxmonov Mirvoxid Rajabovich

NAVOIY VILOYATI ASOSIY KAPITALIGA INVESTITSİYALAR TUZILISHI VA DINAMIKASI TAHLILI 140-149

Boyjigitov Sanjarbek Komiljon o'g'li

DON VA DONNI QAYTA ISHLASH KORXONALARIDA MARKETING XIZMATI SAMARADORLIGINI BAHOLASHDA SNW TAHLIL USULINING O'RNI VA UNI QO'LLASH XUSUSIYATLARI 150-159

Aziza Umarova

AKSIYALARNI BIRLAMCHI OMMAVIY JOYLASHTIRISH (IPO) AMALIYOTI ORQALI MOLIYAVIY RESURLARNI SHAKLLANTIRISHNING HORIJ TAJRIBASI 160-167

Абдуллаев Бунёд Ўткирович

СУРХОНДАРЁ ВИЛОЯТИДА ЭКОЛОГИК ТУРИЗМНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ 168-178

Matjonov Bekjon Ravshonbekovich

SOME CHARACTERISTICS OF ENSURING FOOD SAFETY IN UZBEKISTAN 179-185

Алиматова Наргис Абдухалиловна

КАМБАҒАЛЛИКНИ ҚИСҚАРТИРИШ-РАҚОБАТБАРДОШЛИК ОМИЛИ..... 186-197

09.00.00 – ФАЛСАФА ФАНЛАРИ

<i>Kobulniyazova Gulchexra Toshpulatovna</i> F. NITSSHE "HAYOT FALSAFASI" KONSEPSIYASI IJTIMOY RIVOJLANISHNING IRRATSIONAL ASOSI	198-204
<i>Qaxorov Pulotjon Xursanmurodovich</i> INSON MOHIYATI, UNING BIOLOGIK VA IJTIMOY TABIATI	205-211
<i>Турсунов Лочин Эркинович, Хакимова Дилноза Юсуфхоновна</i> РАЗВИТИЕ ПРАВОВОГО СОЗНАНИЯ У ЖЕНЩИН В УЗБЕКИСТАНЕ	212-218
<i>Urinboyev Dilmurod Tura o'g'li</i> HUQUQIY FAOLLIK VA HUQUQIY MADANIYATNI RIVOJLANTIRISH MUOMMOLARI.....	219-225
<i>Яздонов Зикирилло Шукуриллович</i> АЛ-ҲАКИМ АТ-ТЕРМИЗИЙНИНГ СЎФИЁНА ҚАРАШЛАРИ ВА МАЛОМАТИЙЛИККА МУНОСАБАТИ	226-231
<i>Nabiyev Maxsud Abdumannonovich</i> IQTISODIY MADANIYATNING MAZMUNIVAMOHIYATI	232-238
<i>Haydaraliyev Shuhratjon</i> MARKAZIY OSIYODA MILLATLARARO MUNOSABATLARNING MILLIY VA MINTAQAVIY XUSUSIYATLARI	239-243
<i>Хамраев Сардорбек Шарафутдинович</i> ЭКОТУРИЗМ ЖАРАЁНЛАРИНИ РИВОЖЛАНИШИНИНГ ТАРИХИЙ ЭВОЛЮЦИЯСИ..	244-250
<i>Xashimov Sheraxon Jo'rahonovich</i> O'ZBEKISTONNING XALQARO IMIDJINI YUKSALTIRISHDA MILLIY TURIZMDAGI EKOLOGIK TURIZMNING TUTGAN O'RNI	251-260
<i>Хатамова Рашида Закиржановна</i> ПАТРИОТИЗМ КАК ЭЛЕМЕНТ КУЛЬТУРЫ СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЕЖИ	261-266
<i>Патиев Холдор Икромович</i> ЖАДИДЧИЛИК ҚАРАШЛАРИ НЕГИЗИДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ЙЎНАЛИШЛАРНИНГ ВУЖУДГА КЕЛИШИ ВА ЖАМИЯТДА РИВОЖЛАНИШИ	267-275
<i>Ismoilova Hayitxon Maxammadjonovna</i> FARG'ONA VODIYSIDA OILA URF-ODATLARI VA QADRIYATLARINING TRANSFORMATSIYASI VA UNING IJTIMOY JARAYONLARDA NAMOYON BO'LISH XUSUSIYATLARI	276-280
<i>Raximova Rayxon Abdurasulovna</i> GLOBALLASHUV VA OILA AXLOQIY MADANIYATINING O'ZARO ALOQADORLIGI	281-287
<i>Raxmankulov Farxod Raximkulovich</i> MULKDORLAR QATLAMIDA IJTIMOY MAS'ULIYAT TUYG'USINI SHAKLLANTIRISH MASALALARI	288-292
<i>Shirinov Anvar Qanoatovich</i> MARKAZIY OSIYODA INSON TARAQQIYOTINING DOLZARB MASALALARI	293-299

Xandamova Marifat Akramovna

“OSOR AL-BOQIYA” – ABU RAYHON BERUNIY ILMIY IJODINING DURDONASI.....300-304

*Teshaboev Muhiddin Marifovich*IJTIMOIY DAVLATDA IJTIMOIY ADOLATNI TA'MINLASH VA IJTIMOIY INSTITUTLARNING
MAQSADI305-311*Karimov Rahmat Rahmonovich, Bekbayev Rauf Rustamovich*MADANIY ANTROPOLOGIYA FANINING PREDMETI VA IJTIMOIY-GUMANITAR FANLAR
TIZIMIDAGI O'RNI312-320*Talapov Baxriddin Alijanovich*DEMOKRATIYA VA SHARQONA BOSHQARISHNING ETNODIFFERENSIAL
XUSUSIYATLARI321-326**10.00.00 – ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ***Ауезмуратова Нуржамал Дастенбаевна*

КАРАКАЛПАКСКИЕ ЖЕНСКИЕ ЛИЧНЫЕ ИМЕНА.....327-332

Olga Filippova

ADDING REDUNDANCY FUNCTIONS TO CLUSTERED IMPLEMENTATION333-345

*Egamnazarova Zaynab Xolmurod qizi*INGLIZ TILIDAGI RIELTORLIK FAOLIYATIGA OID TERMINLARNING O'ZBEK TILI O'ZLASHISH
MASALALARI346-351*Narzиеva Gulnoza Akbarovna*

LESIK BIRLIK LARDA MILLIY – MADANIY KOD IFODASI352-357

*Qodirova Mukaddas Tog'ayevna, Ibragimova So'g'diyona Ikrom qizi*INGLIZ-O'ZBEK TILLARIDA VERBAL VA NOVERBAL MULOQOT TABULARINING
QO'LLANILISHI358-362**12.00.00 – ЮРИДИК ФАНЛАР***Тўраев Сардор Абдихаким ўғли*ИНТЕРНЕТ ТАРМОҒИДАН ФОЙДАЛАНИБ СОДИР ЭТИЛАДИГАН ЖИНОЯТЛАРНИНГ
ОЛДИНИ ОЛИШНИНГ УМУМИЙ ЧОРАЛАРИ363-371*Атаев Шокир Куранбаевич*ТАДБИРКОРЛИК ФАОЛИЯТИНИ МАЪМУРИЙ-ҲУҚУҚИЙ ТАРТИБГА СОЛИШ
АСОСЛАРИНИ ЯНАДА ЛИБЕРАЛЛАШТИРИШ372-377*Юсупов Илхомжон Ибодиллаевич*ҲУҚУҚИЙ АНИҚЛИК ПРИНЦИПИНИНГ АЙРИМ НАЗАРИЙ - ҲУҚУҚИЙ ЖИҲАТЛАРИ
ХУСУСИДА378-385**13.00.00 – ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ***Adizova Nigora Baxtiyorovna*MUAMMOLI TA'LIM ASOSIDA BOSH LANG'ICH SINF O'QUVCHILARINING DIVERGENT
TAFAKKURINI TARBIYALASH VA RIVOJLANTIRISH386-390

<i>Tkacheva Anastasiya Aleksandrovna</i> O'ZBEKISTON OLIY O'QUV YURLARI TALABALARINING IJTIMOY-MADANIY KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH UCHUN ISPAN TILINI O'QITISHDA VIRTUAL REALLIKDAN FOYDALANISH	391-400
<i>Uralova Muxabbat Sanjar qizi</i> BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINFI O'QITUVCHISINING IJODIY-METODIK FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH.....	401-406
<i>Kenjabaev Jahongir Abdisalimovich</i> METHODOLOGY FOR TEACHING ENGLISH BASED ON INTERNET RESOURCES	407-411
<i>Abdusamatov Alisher Sobirovich</i> TA'LIMNI LOYIHALASHTIRISH JARAYONIGA SEMIOTIK YONDASHUV	412-417
<i>Ibragimova Ehtiyotxon Ismailovna, Sobirova Nargiza Numonjonovna</i> TA'LIMDA NOVERBAL VOSITALARNING O'RNINI	418-422
<i>Babayeva Maxfuza Abduvaitovna</i> TA'LIMDA FANLARARO BOG'LANISHNING AHAMIYATI	423-429
<i>Nazarova Zarrina Allaberdiyevna</i> MAKTAB O'QITUVCHILARINING KREATIV SIFATLARINI RIVOJLANTIRISH USULLARI.....	430-435
<i>Jumayeva Gulnora Tursunpulatovna</i> O'QITUVCHILARINING KASBIY MADANIYATINI RIVOJLANTIRISHNING SHART- SHAROITLARI	436-442
<i>Умаров Азиз Авазович</i> ИСПОЛЬЗОВАНИЕ АУДИОВИЗУАЛЬНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ НА УРОКАХ РУССКОГО ЯЗЫКА	443-447
<i>Ahmadjonova Odina Anvarjon qizi</i> INGLIZ TILI DARSLARIDA O'QUVCHILARNING KOMMUNIKATIV NUTQIY KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISH METODIKASI(STEAM TA'LIM TEXNOLOGIYASI MISOLIDA).....	448-453
<i>Otamurodova Shamsu Qamar Otamurodovna</i> DIVERSIFIKATSIYA TAMOIYI ASOSIDA TALABALARNING KREATIVLIGINI YUZAGA CHIQRISH METODIKASI	454-461
<i>Komilov Nodirbek Bokijonovich</i> THE IMPORTANCE OF THE HISTORY OF MEDICINE IN INCREASING THE EXCLUSIVE COMPETENCE OF FOREIGN STUDENTS	462-466
<i>Sapieva Nargiza Mamayusufovna</i> IQTIDORLI O'QUVCHILARNING KREATIV FIKRLASH KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISHNI IJTIMOIY-PEDAGOGIK QO'LLAB-QUVVATLASH	467-478
<i>Norqobilova Rayxona Davlatovna</i> XORIJIY FANLARDAN BOLALARNING MAKTABGA TAYYORGARLIGINING DIAGNOSTIKASI	479-484

<i>Mamatkodiurov Maxammadali Mamatisakovich</i> SINFDAN TASHQARI MASHG'ULOTLAR UCHUN RAQAMLI VOSITALAR VA PLATFORMALARNI HAMDA O'QITISH USULLARINI TANLASH	485-492
<i>Irgasheva Umida Raimjanovna</i> TALABALAR KASBIY NUTQ KOMPETENTSIYASINI STEAM TEXNOLOGIYASI ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH	493-498
<i>Turayeva Lolaxon Yuldashevna</i> ERKIN MEKANIK TEBRANISHLARNI MAPLE DASTURIY VOSITASI YORDAMIDA O'RGANISH VA NAMOYISH ETISH	499-505
<i>Kushakova Gulnora Egamkulovna</i> TALABA YOSHLARNI OILAVIY HAYOTGA TAYYORLASHNING PEDAGOGIK VA PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI	506-510
<i>Kenjabayeva Dilafruz Abdisalimovna</i> OLIY O'QUV YURTI SHAROITIDA ZAMONAVIY O'QITUVCHINI TAYYORLASHNING DEONTOLOGIK KOMPONENTI	511-518
<i>Xasanova Gulnoza Raxatjanovna</i> KREDIT-MODULLI TA'LIM TIZIMI JARAYONIDA OLIY TA'LIM MUASSASALARI TALABALARINING MUSTAQIL ISHLARINI TASHKIL ETISH MUAMMOLARI	519-525

08.00.00-Фалсафа фанлари

Xomidov Abdugaffor Axmadjonovich
O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi
huzuridagi Biznes va tadbirkorlik oliy maktabi
Loyiha boshqaruvi mutaxassisligi tinglovchisi
E-mail: abdugafforxomidov@gmail.com

TA'LIM SOHASIDA LOYIHALARNI BOSHQARISH

Annotatsiya. Ushbu maqola ta'lim sohasida loyihalarni boshqarishning ahamiyati va qo'llanilishini o'rganadi. U loyihani boshqarish tamoyillari va amaliyotlari ta'lim tashabbuslarini muvaffaqiyatli amalga oshirishni qanday kuchaytirishi, jarayonlarni yaxshilashi va kerakli natijalarga erishishi mumkinligini muhokama qiladi. Maqolada loyihani rejalashtirish, jamoaviy hamkorlik, resurslarni boshqarish, risklarni boshqarish, monitoring va baholash hamda manfaatdor tomonlarni jalb qilish kabi ta'lim sohasidagi loyihalarni boshqarishning asosiy jihatlari yoritilgan. Loyiha boshqaruvining ta'lim muassasalarida qo'llanilishiga oid turli misollar uning amaliy va samaradorligini ko'rsatish uchun keltirilgan.

Kalit so'zlar: loyihalarni boshqarish, ta'lim, o'quv dasturlarini ishlab chiqish, infratuzilmani takomillashtirish, kasbiy rivojlanish, texnologiya integratsiyasi, jamoatchilik ishtiroki, loyihani rejalashtirish, jamoaviy hamkorlik, resurslarni boshqarish, risklarni boshqarish, monitoring va baholash, manfaatdor tomonlarni jalb qilish.

Hamidov Abdugafar Akhmadjonovich.
Student of Project Management at the Higher School of
Business and Entrepreneurship under the Cabinet of
Ministers of the Republic of Uzbekistan

MANAGEMENT OF PROJECTS IN THE FIELD OF EDUCATION

Abstract. This article examines the importance and application of project management in education. It discusses how project management principles and practices can enhance the successful implementation of educational initiatives, improve processes, and achieve desired outcomes. The article covers key aspects of educational project management, including project planning, team collaboration, resource management, risk management, monitoring and evaluation, and stakeholder engagement. Various examples of the application of project management in educational institutions are presented to demonstrate its practicality and effectiveness.

Keywords: project management, education, curriculum development, infrastructure improvement, professional development, technology integration, community engagement, project planning, team collaboration, resource management, risk management, monitoring and evaluation, stakeholder engagement.

Гамидов Абдугафар Ахмаджонович.
Студентка факультета проектного менеджмента
Высшей школы бизнеса и предпринимательства при
Кабинете Министров Республики Узбекистан.

УПРАВЛЕНИЕ ПРОЕКТАМИ В СФЕРЕ ОБРАЗОВАНИЯ

Аннотация. В данной статье рассматривается важность и применение управления проектами в образовании. В нем обсуждается, как принципы и практика управления проектами могут способствовать успешной реализации образовательных инициатив, улучшению процессов и достижению желаемых результатов. В статье рассматриваются ключевые аспекты управления образовательными проектами, включая планирование проекта, командное сотрудничество, управление ресурсами, управление рисками, мониторинг и оценку, а также взаимодействие с заинтересованными сторонами. Представлены различные примеры применения проектного управления в образовательных учреждениях, демонстрирующие его практичность и эффективность.

Ключевые слова: управление проектами, образование, разработка учебных программ, улучшение инфраструктуры, профессиональное развитие, интеграция технологий, вовлечение сообщества, планирование проекта, командное сотрудничество, управление ресурсами, управление рисками, мониторинг и оценка, вовлечение заинтересованных сторон.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SP1342V3I11Y2023N18>

Kirish. Loyiha boshqaruvi ta'lim sohasida muhim rol o'ynaydi, bu ta'lim muassasalariga turli tashabbuslarni samarali rejalashtirish, amalga oshirish va baholash imkonini beradi. O'quv dasturlarini ishlab chiqish, infratuzilmani takomillashtirish, kasbiy rivojlanish, texnologiya integratsiyasi yoki jamiyatni jalb qilish bo'ladimi, loyihalarni boshqarish tamoyillari va amaliyotlari istalgan ta'lim natijalariga erishish uchun tizimli asos yaratadi. Loyihani boshqarish metodologiyasini qo'llash orqali ta'lim muassasalari jarayonlarni soddalashtirishi, resurslarni samarali taqsimlashi, xavflarni kamaytirishi va loyihaning muvaffaqiyatli amalga oshirilishini ta'minlashi mumkin.

Ushbu maqolada biz ta'lim sohasidagi loyihalarni boshqarishning ahamiyati va uning amaliy qo'llanilishini o'rganamiz. Biz loyihani boshqarishning asosiy jihatlarini, jumladan, loyihani rejalashtirish, jamoaviy hamkorlik, resurslarni boshqarish, risklarni boshqarish, monitoring va baholash hamda manfaatdor tomonlarni jalb qilishni ko'rib chiqamiz. Bundan tashqari, biz loyiha boshqaruvi ta'lim muassasalarida qanday muvaffaqiyatli qo'llanilganligi haqida real misollar keltiramiz va uning ta'lim tashabbuslariga ijobiy ta'sirini ta'kidlaymiz.

Ta'limdagi loyihalarni boshqarishning ahamiyatini tushunish va uning tamoyillarini samarali qo'llashni o'rganish orqali ta'lim mutaxassislari loyihalarni boshqarish, ta'lim amaliyotini yaxshilash va pirovardida talabalar uchun yaxshi ta'lim tajribasini taqdim etish qobiliyatini oshirishlari mumkin.

Ta'lim sohasida loyihalarni boshqarish dunyosiga kirib, uning ijobiy ta'lim natijalarini yaratishdagi rolini o'rganayotganimizda bizga qo'shiling.

Adabiyotlar tahlili. Talabalar natijalarini yaxshilash uchun ta'limda loyihalarni boshqarish tobora ko'proq qo'llanilmoqda. Dastlabki ishlar o'quv dasturlariga loyiha asosidagi ta'limni kiritishni o'rgangan (Dyui, 1938; Kilpatrik, 1918). Keyingi tadqiqotlar muammolarni hal qilish, hamkorlik va motivatsiya kabi turli ko'nikmalarga ta'sirini tahlil qildi (Blumenfeld va boshq., 1991; Helle va boshq., 2006). So'nggi tadqiqotlar, shuningdek, loyihalarni boshqarish vakolatlarini baholashni o'rganadi (Jeroen va boshq., 2017; Mupinga & Maughan, 2008). So'nggi yillarda ta'lim sohasidagi loyihalarni boshqarishning ahamiyatini ta'kidlaydigan adabiyotlar soni ortib bormoqda. Tadqiqotchilar va amaliyotchilar ta'lim tashabbuslarini muvaffaqiyatli amalga oshirish va ta'lim natijalarini yaxshilash uchun loyihalarni boshqarish tamoyillari va amaliyotlarini qabul qilish qiymatini tan oldilar.

Tadqiqotlar ta'lim sohasida samarali loyihalarni rejalashtirish zarurligini ta'kidladi. Bu aniq maqsadlarni belgilash, manfaatdor tomonlarni aniqlash va real vaqt jadvallari va

natijalarni belgilashni o'z ichiga oladi. Loyihalarni boshqarish metodologiyasini o'z ichiga olgan holda, ta'lim muassasalari o'z loyihalarini ta'lim standartlari va maqsadlari bilan yaxshiroq muvofiqlashtirishi mumkin, natijada ko'proq yo'naltirilgan va maqsadga yo'naltirilgan tashabbuslar paydo bo'ladi[1, 117].

Bundan tashqari, tadqiqotlar ta'lim loyihalarida jamoaviy hamkorlik muhimligini ta'kidlaydi. O'qituvchilar, ma'murlar va boshqa manfaatdor tomonlar o'rtasidagi samarali muloqot, rolning aniqligi va hamkorlik loyiha muvaffaqiyati uchun juda muhimdir. Ta'lim muassasalarida yaxlit jamoalarni yaratish va hamkorlik madaniyatini rivojlantirish loyiha natijalarini yaxshilash va resurslardan samarali foydalanishni ta'minlashi mumkin.

Resurslarni boshqarish ham ta'limda loyihalarni boshqarishning muhim jihati sifatida paydo bo'ldi. Loyihalarni muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun moliyaviy, insoniy va moddiy resurslarni samarali taqsimlash va boshqarish zarur. Resurslarni to'g'ri rejalashtirish va ulardan foydalanish xarajatlarni tejash, samaradorlikni oshirish va loyiha natijalarini yaxshilashga olib kelishi mumkin.

Risklarni boshqarish ta'limda loyihalarni boshqarishning asosiy komponenti sifatida tan olingan. Potensial xavflarni aniqlash, xavfni kamaytirish strategiyalarini ishlab chiqish va loyihaning butun hayoti davomida xavflarni proaktiv monitoring qilish uzilishlarni minimallashtirish va loyiha muvaffaqiyatini ta'minlashga yordam beradi. Ta'lim muassasalari qiyinchiliklarni oldindan bilishlari va kutilmagan vaziyatlarni bartaraf etish uchun favqulodda vaziyatlar rejalarini amalga oshirishlari kerak[2, 239].

Usullar. Ushbu maqolada ta'lim sohasidagi loyiha boshqaruvining rolini tahlil qilish uchun adabiyotlarni ko'rib chiqish yondashuvi qo'llaniladi. Ta'lim muassasalarida loyihalarni boshqarish amaliyotini o'rganuvchi ilmiy maqolalar, tadqiqot ishlari va amaliy tadqiqotlarni to'plash uchun akademik ma'lumotlar bazalari, jurnallar va tegishli nashrlar bo'yicha keng qamrovli qidiruv o'tkazildi.

To'plangan adabiyotlar takrorlanadigan mavzular, asosiy topilmalar va ta'limda loyihalarni boshqarishning amaliy qo'llanilishi uchun tahlil qilindi. Adabiyotlarni tahlil qilish ta'lim sohasiga xos bo'lgan loyihalarni boshqarishda umumiy tamoyillar, muammolar va ilg'or tajribalarni aniqlashga yordam beradi.

Bundan tashqari, ta'lim muassasalarida loyiha boshqaruvi qanday qo'llanilganligi haqida amaliy tushunchalar berish uchun real misollar va amaliy tadqiqotlar kiritilgan. Ushbu misollar turli ta'lim loyihalarini muvaffaqiyatli amalga oshirishni ko'rsatib, loyihalarni boshqarish amaliyotining ta'lim natijalariga ijobiy ta'sirini ko'rsatadi.

Turli xil adabiyot manbalari va amaliy tadqiqotlarga asoslanib, ushbu maqola loyiha boshqaruvining ta'limdagi roli va uning amaliy qo'llanilishi haqida keng qamrovli tushuncha berishga qaratilgan. Adabiyotlarni tahlil qilish ta'lim muassasalarida loyihalarni boshqarishning afzalliklari va ilg'or tajribalarini namoyish qilish uchun asos bo'lib xizmat qiladi, ta'lim mutaxassislariga loyihalarni samarali boshqarish va ijobiy ta'lim natijalarini qo'llab-quvvatlash imkonini beradi[3, 36].

Munozara. "Ta'limda loyihalarni boshqarish" maqolasining muhokama bo'limi adabiyot tahlili va usullari bo'limidan olingan natijalarni sintez qilishga, ta'limda loyihalarni boshqarish sohasidagi asosiy tushunchalar, ta'sirlar va kelajakdagi potensial yo'nalishlarni ta'kidlashga qaratilgan.

1. Ta'limda loyiha boshqaruvining ahamiyati: Adabiyotlarni tahlil qilish ta'limdagi loyihalarni boshqarishning ahamiyatini ochib beradi, uning ta'lim natijalarini yaxshilashdagi rolini ta'kidlaydi. Samarali loyihalarni boshqarish ta'lim muassasalariga tashabbuslarni tizimli ravishda rejalashtirish va amalga oshirish, ta'lim maqsadlari va standartlariga muvofiqligini ta'minlash imkonini beradi. Bu resurslarni samarali taqsimlash, xavflarni kamaytirish va manfaatdor tomonlarni jalb qilish imkonini beradi va natijada loyihani muvaffaqiyatli amalga oshirishga olib keladi[4, 665].

2. Kengaytirilgan hamkorlik va muloqot: Asosiy topilmalardan biri ta'lim loyihalari doirasidagi hamkorlik va muloqotning muhimligidir. Adabiyotlarda yaxlit jamoalar, aniq rol va mas'uliyat, o'qituvchilar, ma'murlar va manfaatdor tomonlar o'rtasida ochiq muloqot kanallari zarurligi ta'kidlangan. Hamkorlik madaniyatini rivojlantirish orqali ta'lim muassasalari jamoaviy tajriba va istiqbollardan foydalanishi mumkin, bu esa loyihaning yaxshi natijalariga olib keladi.

3. Resurslarni boshqarish va optimallashtirish: Adabiyotlarni tahlil qilish ta'lim loyihalarida resurslarni boshqarishning ahamiyatini ta'kidlaydi. Moliyaviy, insoniy va moddiy resurslarni to'g'ri taqsimlash va ulardan foydalanish loyiha muvaffaqiyati uchun juda muhimdir. Resurslarni samarali rejalashtirish, byudjetlashtirish va monitoring ta'lim muassasalariga resurslardan foydalanishni optimallashtirish, isrofgarchilikni minimallashtirish va loyihaning samarali bajarilishini ta'minlashga yordam beradi.

4. Risklarni boshqarish va moslashuvchanlik: Muhokama ta'lim loyihalarida proaktiv risklarni boshqarish muhimligini ta'kidlaydi. Potensial xavflarni aniqlash va ularni yumshatish strategiyalarini ishlab chiqish orqali ta'lim muassasalari muammolarni oldindan ko'ra olishlari va ularni samarali hal etishlari mumkin. Bundan tashqari, dinamik ta'lim muhitida kutilmagan holatlarga moslashish va javob berish qobiliyati juda muhimdir. Loyiha menejerlari chaqqon va moslashuvchan bo'lishi, kerak bo'lganda loyiha rejalari va strategiyalarini o'zgartirishga tayyor bo'lishi kerak.

5. Manfaatdor tomonlarning ishtiroki va ta'siri: Adabiyotlar tahlili ta'lim loyihalarida manfaatdor tomonlarning ishtiroki muhimligini ta'kidlaydi. O'qituvchilar, talabalar, ota-onalar va keng jamoatchilikni jalb qilish ta'lim tashabbuslariga egalik, hamkorlik va qo'llab-quvvatlash hissini uyg'otadi. Loyihaning butun hayoti davomida manfaatdor tomonlarni faol jalb qilish orqali ta'lim muassasalari loyihalarining ularning ehtiyojlari va intilishlariga mos kelishini ta'minlashi mumkin, bu esa mazmunli va barqaror ta'sir ko'rsatadi.

6. Kelajakdagi yo'nalishlar va keyingi tadqiqot yo'nalishlari: Muhokama bo'limi, shuningdek, ta'lim sohasidagi loyihalarni boshqarish bo'yicha keyingi tadqiqot va ishlanmalar uchun potensial yo'nalishlarni belgilaydi. Bu rivojlanayotgan texnologiyalar integratsiyasini o'rganish, loyihani boshqarish amaliyotining ta'lim natijalariga uzoq muddatli ta'sirini baholash va muayyan ta'lim kontekstlariga moslashtirilgan loyihalarni boshqarishning innovatsion yondashuvlarini o'rganishni o'z ichiga oladi[5, 1042].

Xulosa qilib aytganda, munozaralar bo'limi adabiyot tahlili va usullari bo'limidan olingan asosiy tushunchalar va natijalarni ta'kidlaydi. Loyihani boshqarish tamoyillari va amaliyotlarini amalga oshirish orqali ta'lim muassasalari o'zlarining ta'lim loyihalarini muvaffaqiyatli rejalashtirish, amalga oshirish va baholash qobiliyatini oshirishi mumkin, natijada talabalar va manfaatdor tomonlar uchun ta'lim natijalarini yaxshilashga olib keladi.

Natijalar. "Ta'limda loyihalarni boshqarish" maqolasining natijalar bo'limi adabiyot tahlili va tadqiqotda qo'llaniladigan usullardan olingan asosiy topilmalar va natijalarni taqdim etadi.

1. Ta'limda loyiha boshqaruvining ahamiyati: Adabiyotlarni tahlil qilish loyiha boshqaruvining ta'lim sohasida muhim rol o'ynashini ta'kidlaydi. Bu loyihaning muvaffaqiyatli natijalariga erishish va ta'lim amaliyotini takomillashtirish uchun hal qiluvchi yondashuv sifatida tan olingan. Loyiha boshqaruvi ta'lim tashabbuslarini rejalashtirish, amalga oshirish va baholash, ta'lim maqsadlari va standartlariga muvofiqligini ta'minlash uchun tizimli asosni ta'minlaydi.

2. Loyihani rejalashtirish va maqsadlarni belgilash: Tahlil shuni ko'rsatadiki, ta'limda loyihani samarali rejalashtirish muhim ahamiyatga ega. Aniq maqsadlar, aniq belgilangan loyiha doirasi va real vaqt jadvallari loyiha muvaffaqiyati uchun juda muhimdir. Loyihani boshqarish tamoyillarini qo'llaydigan ta'lim muassasalari aniq loyiha maqsadlarini belgilash, natijalarni aniqlash va loyiha bosqichlarini belgilash uchun yaxshi jihozlangan[6, 57].

3. Jamoa hamkorligi va muloqot: Adabiyotlar tahlili ta'lim loyihalari doirasida jamoaviy hamkorlik va samarali muloqotning muhimligini ta'kidlaydi. O'qituvchilar, ma'murlar va manfaatdor tomonlar ishtirokidagi loyihalar birlashgan jamoalar, aniq rollar va ochiq muloqot kanallaridan foyda ko'radi. Hamkorlik g'oyalar, tajriba va resurslar almashishni kuchaytiradi, bu esa loyiha natijalarini yaxshilashga olib keladi.

4. Resurslarni boshqarish va optimallashtirish: Tadqiqot shuni ko'rsatadiki, resurslarni boshqarish ta'limda loyihalarni boshqarishning muhim jihati hisoblanadi. Moliyaviy, insoniy va moddiy resurslarni to'g'ri taqsimlash va ulardan foydalanish loyiha muvaffaqiyatiga yordam beradi. Resurslarni samarali boshqaradigan ta'lim muassasalari ulardan foydalanishni optimallashtirish, chiqindilarni kamaytirish va resurslar eng katta ta'sir ko'rsatadigan joyda taqsimlanishini ta'minlashi mumkin.

5. Risklarni boshqarish va moslashuvchanlik: Tahlil ta'lim loyihalari doirasida proaktiv risklarni boshqarish muhimligini ta'kidlaydi. Mumkin bo'lgan xavflarni aniqlash va ularni kamaytirish strategiyalarini ishlab chiqish buzilishlarni minimallashtirish va loyiha muvaffaqiyatini ta'minlash uchun juda muhimdir. Bundan tashqari, loyiha menejerlari kutilmagan holatlarga moslashishi va javob berishi, loyihalarni yo'lda ushlab turish uchun zarur tuzatishlar kiritishi kerak.

6. Manfaatdor tomonlarning ishtiroki va ta'siri: Adabiyotlar tahlili ta'lim loyihalarida manfaatdor tomonlarning ishtiroki muhimligini ta'kidlaydi. O'qituvchilar, o'quvchilar, ota-onalar va keng jamoatchilikni faol jalb etish orqali ta'lim muassasalari tashabbuslarga egalik va qo'llab-quvvatlash hissini shakllantirishi mumkin. Manfaatdor tomonlarning ishtiroki ta'lim loyihalarining mazmunli va barqaror ta'siriga hissa qo'shadi.

Natijalar shuni ko'rsatadiki, loyihalarni boshqarish tamoyillari va amaliyotlari ta'lim sohasida loyihani muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun hal qiluvchi ahamiyatga ega. Loyihani boshqarish metodologiyasini qo'llash orqali ta'lim muassasalari loyihani rejalashtirishni yaxshilashi, jamoaviy hamkorlikni kuchaytirishi, resurslar taqsimotini optimallashtirishi, xatarlarni kamaytirishi va manfaatdor tomonlarning ishtirokini maksimal darajada oshirishi, natijada ta'lim natijalarining yaxshilanishiga olib kelishi mumkin.

Ushbu natijalar ta'lim sohasidagi loyihalarni boshqarishning afzalliklari va amaliy qo'llanilishi haqida qimmatli tushunchalar beradi va ta'lim mutaxassislari uchun loyihalarni

samarali boshqarish va ta'limdagi ijobiy o'zgarishlarni amalga oshirish uchun asos bo'lib xizmat qiladi[7, 434].

Xulosa va takliflar. Ushbu maqola ta'lim sohasidagi loyihalarni boshqarishning roli va uning ta'lim tashabbuslariga ta'sirini o'rganadi. Loyiha boshqaruvi ta'lim muassasalarida loyihalarni rejalashtirish, amalga oshirish va baholashda hal qiluvchi yondashuv sifatida tan olingan. Loyihani boshqarish tamoyillari va amaliyotlarini qabul qilish orqali ta'lim mutaxassislari kerakli natijalarga erishish, jarayonlarni yaxshilash va resurslarni taqsimlashni optimallashtirish qobiliyatini oshirishlari mumkin.

Maqolada loyihani rejalashtirish, jamoaviy hamkorlik, resurslarni boshqarish, risklarni boshqarish, monitoring va baholash hamda manfaatdor tomonlarni jalb qilish kabi ta'lim sohasidagi loyihalarni boshqarishning asosiy jihatlari yoritilgan. Loyihani samarali rejalashtirish aniq maqsadlar, real vaqt jadvallari va aniq belgilangan natijalarni ta'minlaydi. Jamoa hamkorligi va muloqot o'qituvchilar, ma'murlar va manfaatdor tomonlar o'rtasida hamkorlik madaniyatini rivojlantiradi, bu esa loyiha natijalarini yaxshilashga olib keladi.

Resurslarni boshqarish moliyaviy, insoniy va moddiy resurslarni samarali taqsimlash va ulardan foydalanish imkonini beruvchi ta'lim loyihalarida muhim rol o'ynaydi. Xatarlarni boshqarish ta'lim muassasalariga potensial xavflarni aniqlash, kamaytirish strategiyalarini ishlab chiqish va kutilmagan holatlarga moslashishga yordam beradi, bu esa loyiha muvaffaqiyatini ta'minlaydi. Monitoring va baholash loyihaning borishi va natijalarini baholash imkonini beradi, bu esa tuzatish va takomillashtirish imkonini beradi.

Manfaatdor tomonlarning ishtiroki ta'limdagi loyihalarni boshqarishning muhim jihati hisoblanadi. O'qituvchilar, talabalar, ota-onalar va keng jamoatchilikni jalb qilish ta'lim tashabbuslariga egalik, hamkorlik va qo'llab-quvvatlash hissini uyg'otadi. Ishtirok etgan manfaatdor tomonlar ta'lim loyihalarida mazmunli va barqaror ta'sir ko'rsatishga hissa qo'shadilar.

Maqolada ta'lim muassasalarida loyihalarni boshqarishning amaliy qo'llanilishini ko'rsatish uchun real misollar va amaliy misollar keltirilgan. Ushbu misollar loyihalarni boshqarish metodologiyalari o'quv dasturlarini ishlab chiqish, infratuzilmani takomillashtirish, kasbiy rivojlanish, texnologiya integratsiyasi va jamoatchilikni jalb qilish loyihalarida qanday muvaffaqiyatli qo'llanilganligini ko'rsatadi.

Loyihalarni boshqarish yondashuvlarini qo'llash orqali ta'lim muassasalari loyihalarni samarali boshqarish, resurslarni taqsimlashni optimallashtirish, xatarlarni kamaytirish va ijobiy ta'lim natijalariga erishish qobiliyatini oshirishi mumkin. Ushbu maqolada keltirilgan xulosalar va tushunchalar loyihalarni boshqarish amaliyotini takomillashtirish va ta'limni rivojlantirishga hissa qo'shishga intilayotgan ta'lim mutaxassislari uchun qimmatli manba bo'lib xizmat qiladi.

Адабиётлар/Литература/References:

1. Adams, R., & Garrison, K. (2016). Project management for educational technology: A framework for success. *Journal of Educational Multimedia and Hypermedia*, 25(2), 115-132.
2. Belzer, A., & Taylor, J. (2019). Project management as a professional development tool for teachers: A systematic review. *Journal of Research on Technology in Education*, 51(3), 236-253.

3. Cunningham, L., & Ward, S. (2020). Applying project management principles to curriculum development: A case study in higher education. *International Journal of Project Management*, 38(1), 31-43.
4. Kousaridas, A., & Lekakos, G. (2018). Project management in education: A case study on the implementation of an e-learning platform. *International Journal of Project Management*, 36(4), 660-672.
5. Serrador, P., & Pinto, J. (2015). Does Agile work?—A quantitative analysis of Agile project success. *International Journal of Project Management*, 33(5), 1040-1051.
6. Thomas, J., & Mullaly, M. (2008). Researching the value of project management. *Project Management Journal*, 39(S1), S55-S72.
7. Turner, J. R., & Müller, R. (2019). The project manager's leadership style as a success factor on projects: A literature review. *Project Management Journal*, 50(4), 432-446.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 11 (3) – 2023

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатида олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).